

חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996*

הגדרות

1. בחוק זה –

"אח" – מי שמוסמך על פי דין לעבוד כאח בבית חולים או במרפאה;
"בית משפט" – בית משפט השלום;

"בעל מקצוע רפואי" – רופא, רופא שיניים, אח, חובש או טכנאי המוסמך כדין לערוך בדיקה
באמצעות מכשיר גלים על-קוליים, מכשיר רנטגן או סורק;

"חובש" – מי שקצין רפואה ראשי של משטרת ישראל, קצין רפואה ראשי של שירות בתי
הסוהר או קצין רפואה ראשי של צבא הגנה לישראל, לפי הענין, הסמיכוהו, בשל
הכשרתו, לערוך חיפוש בגוף האדם לפי חוק זה;
"חיפוש חיצוני" – אחד מאלה:

(1) בחינה חזותית של גופו העירום של אדם, לרבות צילומו;

(2) לקיחת טביעה של כל חלק מהגוף;

(3) לקיחת חומר שמתחת לציפורניים;

(4) גזירת ציפורניים;

(5) לקיחת חומר מתוך הנחיריים;

(6) לקיחת שיער, לרבות שורשיו;

(7) לקיחת חומר מעל הגוף;

(8) בדיקה על העור;

(9) מתן דגימת שתן;

(10) מתן דגימת רוק;

(11) מתן דגימה של אוויר באמצעות בדיקת נשיפה;

(12) לקיחת תאים מחלקה הפנימי של הלחי;

"חיפוש פנימי" – אחד מאלה:

(1) בדיקת דם;

(2) הדמיית פנים הגוף באמצעות מכשיר גלים על-קוליים;

(3) שיקוף פנים הגוף באמצעות מכשיר רנטגן;

(4) הדמיית פנים הגוף באמצעות סורק מסוג כלשהו;

(5) בדיקה גינקולוגית, לרבות לקיחת חומר;

"חשוד" – מי שיש לגביו חשד סביר שעבר עבירה;

"עבירה" – עבירה מסוג עוון או פשע;

"קטין" – מי שטרם מלאו לו שמונה עשרה שנים, למעט חייל בהגדרתו בסעיף 1 לחוק
השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955¹;

* נתקבל בכנסת ביום 1 באדר התשנ"ו (27 בפברואר 1996): הצעת החוק ודברי ההסבר פורסמו בהצעות חוק
2344, מיום א' בשבט התשנ"ה (2 בינואר 1995), עמ' 210 ובהצעות חוק 2459, מיום י"ח בכסלו התשנ"ו
(11 בדצמבר 1995), עמ' 274.

¹ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

"קצין משטרה" – קצין משטרה בדרגת רב פקד ומעלה ובהעדרו פקד הממונה על יחידת חקירות;

"רופא" – רופא מורשה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976²;

"רופא שיניים" – רופא שיניים מורשה לפי פקודת רופאי שיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979³.

חיפוש בגופו
של חשוד –
עקרונות

2. (א) אין עורכים חיפוש בגופו של חשוד, אלא לפי חוק זה.

(ב) נקבע בחוק אחר הסדר שונה, כאשר לחיפוש בגופו של חשוד, יחול חוק זה בכפוף להסדר השונה שנקבע. לענין סעיף קטן זה, "הסדר" – לרבות עילות החיפוש, תנאיו והתוצאות המשפטיות לסירוב לחיפוש.

(ג) אין עורכים חיפוש בגופו של חשוד אלא לאחר שנתבקשה הסכמתו לכך.

(ד) חיפוש בגופו של חשוד ייערך בדרך ובמקום שיבטיחו שמירה מרבית על כבוד האדם, על פרטיותו ועל בריאותו, ובמידה המועטה האפשרית של פגיעה, אי נוחות וכאב.

(ה) חיפוש בגופו של חשוד ייערך בידי בן מינו של החשוד אלא אם כן התקיים אחד מאלה –

(1) בנסיבות העניין לא ניתן לעשות כן ויש ברחיית החיפוש סיכון בלתי סביר לשלום הציבור;

(2) החיפוש נערך בידי בעל מקצוע רפואי, אלא אם כן ביקש החשוד שהחיפוש ייערך בידי בן מינו ומילוי בקשתו אינו מטיל נטל בלתי סביר על הרשות החוקרת;

(3) החיפוש הוא לקיחת טביעת אצבעות וכף היד.

חיפוש חיצוני

3. (א) היה לשוטרי סביר לחשוד שבגופו של חשוד נמצאת ראייה להוכחת ביצועה של עבירה או להוכחת הקשר שבין החשוד לבין ביצוע העבירה, רשאי הוא לערוך בו חיפוש חיצוני, להורות שיערך בו חיפוש כאמור בידי מי שנקבע לכך בסעיף 5, או לבקש מהחשוד מתן דגימה, כאמור בסעיף 1, והכל אם החשוד נתן את הסכמתו לכך.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי שוטר או מי שנקבע לכך בסעיף 5, לפי הענין, לערוך חיפוש חיצוני כהגדרתו בפסקאות (1) עד (3) ו-(6) עד (8), למעט טביעת שיניים, מנשך שיניים, או לקיחת שיער מחלקים מוצנעים של הגוף, תוך שימוש בכוח סביר, כאשר החשוד לא נתן את הסכמתו, ולאחר שניתן אישור לכך כאמור בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד).

(ג) לא נתן החשוד את הסכמתו לחיפוש החיצוני, יובא החשוד בפני קצין משטרה לצורך קבלת אישור בכתב לעריכת החיפוש, לרבות לשימוש בכוח סביר הנדרש לעריכתו.

(ד) בטרם יתן קצין המשטרה את אישורו כאמור בסעיף קטן (ג), יתן הזדמנות לחשוד להשמיע את טעמי סירובו, ויסיביר לו שניתן להשתמש בכוח סביר לעריכת החיפוש ואת המשמעות המשפטית של סירובו כאמור בסעיף 11.

(ה) אין לערוך בפרהסיה חיפוש חיצוני שמחייב חשיפת חלקי גוף שבדרך כלל הינם מוסתרים, אלא כדי למנוע סכנה קרובה לוודאי לשלום הציבור.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 614.

(ו) חיפוש חיצוני כהגדרתו בפסקאות (2), אם הטביעה היא של שיניים או מנשך שיניים, (4), (5) ו-(6), אם לקיחת השיער היא מהחלקים המוצנעים של הגוף – ייערך בתנאי מרפאה.

(ז) עורר חשוד חשש סביר שעריכת החיפוש עלולה לפגוע בבריאותו פגיעה שאינה נובעת ממהותו של החיפוש, לא ייערך חיפוש בגופו אלא באישור של רופא כאמור בסעיף 4(ד).

4. (א) היה לקצין משטרה יסוד סביר לחשוד שבגופו של חשוד נמצאת ראייה להוכחת ביצועה של עבירה מסוג פשע או להוכחת הקשר שבין החשוד לבין ביצוע עבירה כאמור, רשאי הוא להורות שיערך בחשוד חיפוש פנימי אם החשוד נתן את הסכמתו לכך כאמור בסעיף קטן (ה).

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), ניתן לערוך חיפוש פנימי כהגדרתו בפסקה (ו) גם בשל עבירה מסוג עוון.

(ג) קצין משטרה יסביר לחשוד בלשון המובנת לו את מטרת החיפוש הפנימי, סוגו ודרכי עריכתו, וכן יסביר לו את זכותו שלא להסכים לחיפוש, את האפשרות למתן היתר לעריכת החיפוש על ידי בית המשפט ואת המשמעות המשפטית של סירובו כאמור בסעיף 11.

(ד) לא ייערך חיפוש, ולא תוגש בקשה להיתר לעריכת חיפוש לפי סעיף זה, אלא אם כן נתן רופא אישור שאין מניעה בריאותית לערוך את החיפוש; לא יינתן אישור אלא לאחר שהרופא בירר עם החשוד את מצב בריאותו ככל שהדבר נוגע לחיפוש; סירוב החשוד להיפגש עם הרופא לקבלת אישור, יסביר לו קצין המשטרה את המשמעות המשפטית של סירובו כאמור בסעיף 11.

(ה) מצא הרופא שאין מניעה בריאותית לעריכת החיפוש הפנימי, יסביר זאת לחשוד וישאל אותו אם הוא מסכים לחיפוש.

(ו) אישור הרופא, שאין מניעה בריאותית לערוך את החיפוש בחשוד, והסכמת החשוד לחיפוש, שניתנו בחתימתם, יהיו אסמכתה לעורך החיפוש לערוך את החיפוש על פי הפירוט שיקבע הרופא באישורו; אולם לא ייערך חיפוש פנימי כהגדרתו בפסקה (5) אלא בהיתר של בית משפט.

(ז) פגישת החשוד עם הרופא לפי סעיף זה תהיה שלא בנוכחות שוטר; אין בהוראה זו כדי למנוע נקיטת אמצעים נאותים, לרבות נוכחות שוטר, לסיכול בריחתו של החשוד או פגיעה ברופא.

(ח) לא נתן החשוד את הסכמתו לחיפוש פנימי, או שיש צורך לערוך חיפוש פנימי כהגדרתו בפסקה (5) – רשאי קצין משטרה להגיש בקשה לבית המשפט כאמור בסעיף 7 לקבלת היתר לעריכת חיפוש כאמור; החליט קצין משטרה שלא לפנות לבית המשפט משום ששוכנע כי ההשהיה הכרוכה בקבלת ההיתר עלולה לפגוע בראייה, שלשמה מבקשים את החיפוש, יסביר זאת קצין המשטרה לחשוד וכן יסביר לו את המשמעות המשפטית של סירובו כאמור בסעיף 11.

(ט) חיפוש פנימי ייערך במקום שרגילים לעשות בו בדיקה מאותו סוג ובאופן שבו היא נעשית.

5. (א) חיפוש בגופו של חשוד כמפורט בסעיף זה לא ייערך בידי שוטר אלא בידי אלה:

חיפוש פנימי

עורך החיפוש

(1) חיפוש חיצוני כהגדרתו בפסקה (2) שהוא טביעת שיניים או מנשך שיניים – רופא שיניים;

(2) חיפוש חיצוני כהגדרתו בפסקאות (4), (5) וכן (6), אם לקיחת השיער היא מהחלקים המוצנעים של הגוף, וחיפוש פנימי כהגדרתו בפסקה (1) – חובש;

(3) חיפוש פנימי כהגדרתו בפסקאות (2) עד (4) – טכנאי המוסמך כדין לערוך בדיקה באמצעות מכשיר גלים על-קוליים, מכשיר רנטגן או סורק;

(4) חיפוש פנימי כהגדרתו בפסקה (5) – רופא שהוא מומחה או מתמחה בגינקולוגיה או מיילדות.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע עשיית הפעולות המנויות בו בידי בעל מקצוע רפואי אחר המוסמך כדין לעשותן.

6. (א) הסכמה לחיפוש פנימי בחשוד שהוא קטין או בחשוד שקיים חשש לגביו שהוא מוגבל בכושרו השכלי, טעונה גם הסכמת אפוטרופסו בכתב; לא היה לאדם כאמור אפוטרופוס רשאי בית המשפט למנות לו אפוטרופוס-לדין.

(ב) סירוב חשוד שהוא קטין לחיפוש פנימי בגופו אינו טעון אישור אפוטרופסו.

7. (א) בקשה להיתר לחיפוש פנימי תוגש בכתב על ידי קצין משטרה ותיחתם על ידיו; הבקשה תיתמך בהצהרתו שניתנה לאחר אזהרה או בתצהיר, המאשרים כי התמלאו התנאים האמורים בחוק לעריכת החיפוש וכי לא ניתנה הסכמה לחיפוש הפנימי לאחר שנתבקשה; הבקשה תכלול את אלה:

(1) שם המבקש, דרגתו ותפקידו;

(2) התאריך והמקום שבו נערכה הבקשה;

(3) פירוט העבירה נושא החקירה;

(4) פרטי זהותו, לרבות גילו, של החשוד ומענו;

(5) פירוט הפעולה המבוקשת בחיפוש הפנימי;

(6) פירוט הנסיבות המקיימות את התנאים לפי החוק;

(7) פרטים בקשר לבקשות אחרות שהוגשו בעבר לגבי אותו חשוד בקשר לאותה חקירה, לרבות החלטות בית המשפט לגביהן;

(8) משך הזמן המתבקש לתוקפו של ההיתר;

(9) אישור רופא לפי סעיף 74(ד).

(ב) העתק מהבקשה יימסר לחשוד זמן סביר לפני הדיון.

8. (א) הוגשה בקשה לפי סעיף 7 (להלן – הבקשה), רשאי בית המשפט, לאחר שמיעת החשוד ובא כוחו, אם יש לו, להתיר בצו עריכת חיפוש פנימי אם שוכנע שהתקיימו כל אלה:

(1) התנאים הקבועים בחוק לעריכת החיפוש;

(2) הצורך בהשגת הראיה או בהוכחת הקשר שבין החשוד לבין ביצוע העבירה, גובר על הפגיעה בחשוד הכרוכה בביצוע הפעולה המבוקשת;

(3) אין דרך סבירה אחרת, בנסיבות הענין, שפגיעתה בחשוד פחותה, להשגת הראיה או להוכחת הקשר שבין החשוד לבין ביצוע העבירה.

(ב) היה החשוד קטין או אדם שקיים חשש לגביו שהוא מוגבל בכושרו השכלי, ישמע בית המשפט גם את אפוטרופסו או את אפוטרופסו-לדין, כאמור בסעיף 6.

(ג) הדיון בבקשה יהיה בדלתיים סגורות; בטרם יתחיל הדיון, ישאל בית המשפט את החשוד אם רצונו שהדיון יהיה פומבי; ביקש החשוד שהדיון יהיה פומבי, יתקיים הדיון בפומבי.

(ד) שוכנע בית המשפט שגילוי מידע הקשור לבקשה עלול לפגוע בחקירה או לחשוף שיטת חקירה או מקורות מידע שיש אינטרס ציבורי שלא לגלותם, רשאי הוא לעיין במידע ולהסתמך עליו מבלי להעמידו לרשות החשוד או בא כוחו, ובלבד שיבהיר לחשוד את מטרת החיפוש בגופו.

9. (א) היתר לחיפוש פנימי יכלול את אלה:

היתר

(1) שם מבקש ההיתר, דרגתו ותפקידו;

(2) פירוט העבירה שבקשר עמה מבקשים לערוך את החיפוש הפנימי;

(3) שמו של החשוד שלגביו ניתן ההיתר;

(4) פירוט הפעולה שיש לבצע, התנאים לעריכתה ומקום ביצועה או סוג המקום;

(5) כשירותו של מבצע הפעולה;

(6) כל הוראה אחרת שבית המשפט רואה לתיתה לענין החיפוש הפנימי;

(7) משך תוקפו של ההיתר;

(8) תאריך ומקום מתן ההיתר;

(9) שמו וחתמתו של השופט שנתן את ההיתר.

(ב) תוקפו של היתר לפי סעיף זה יהיה כפי שיקבע בית המשפט ובלבד שלא יעלה על שלושה ימים, כשבמניינם לא יבואו בחשבון שבתות וחגים; בית המשפט רשאי, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, להאריך את תוקפו של ההיתר לתקופות נוספות שלא יעלו על שלושה ימים בכל פעם.

(ג) היתר בית המשפט ואישור הרופא כאמור בסעיף 4(ד) יהיו אסמכתה לעורך החיפוש לעשותו על פי הפירוט שיקבע הרופא באישורו; אולם אין במתן היתר כאמור כדי לחייב בעל מקצוע רפואי לעשות פעולה שהחשוד מסרב לתת בפניו הסכמה לעשייתה.

10. (א) עורך החיפוש בגוף ירושם בתום החיפוש בהקדם האפשרי, לפי הענין, דין וחשבון על מהלכו של החיפוש, ויחתום עליו.

דין על
חיפוש בגוף
והחוקת דברים
שנתפסו

(ב) דין וחשבון כאמור בסעיף קטן (א) יכלול את שנתפסו אלה:

(1) שמו ופרטי זהותו של החשוד;

(2) פירוט פעולת החיפוש שנערכה ותוצאותיה;

(3) פירוט הדברים שנתפסו;

(4) התאריך, לרבות השעה, והמקום שבו נערכה פעולת החיפוש;

(5) שמו וכשירותו או רגתו של האדם שערך את החיפוש, לרבות פירוט מקום עבודתו הקבוע;

(6) שמו ומענו של מי שנכח בעת החיפוש, אם נכח.

(ג) העתק ההיתר ורו"ח החיפוש יימסרו לחשוד.

(ד) הדברים שנתפסו בחיפוש יוחזקו במשמורת המשטרה.

11. (א) סירב החשוד שיערך חיפוש בגופו, בין באמירה ובין בהתנהגות המונעת את החיפוש, ולא נערך החיפוש בשל סירובו, עשוי סירובו לשמש חיוק למשקל הראיות של התביעה; לענין זה, "סירוב לחיפוש" – לרבות סירוב לענין האישור הנדרש לפי סעיף 4(ד).

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו באחד מאלה:

(1) הסירוב לחיפוש הפנימי היה של אפטרופסו של החשוד;

(2) לא הוגשה בקשה לבית המשפט לקבלת היתר לחיפוש פנימי, למעט בנסיבות האמורות בסעיף 4(ח) סיפה;

(3) בית המשפט לא נתן היתר לחיפוש פנימי לאחר שהתבקש לכך;

(4) לא ניתן אישור של רופא לערוך חיפוש בגופו של החשוד כשאישור כזה דרוש על פי החוק.

12. חשוד בעבירה על סעיף 300 לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁴ (להלן – חוק העונשין), או בעבירה על פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973⁵, או על סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, שדינן עשר שנות מאסר או יותר –

(1) המסרב לחיפוש חיצוני ולא ניתן היה לערוך באופן סביר את החיפוש בשל סירובו; או

(2) המסרב לחיפוש פנימי, שבית המשפט נתן היתר לעריכתו,

דינו – מאסר שנתיים.

13. הוראות חוק זה לא יחולו על לקיחת טביעת אצבעות וכף יד של חשוד שנעשתה למטרת זיהוי.

14. הסכים בכתב אדם שאינו חשוד לחיפוש בגופו לצורך חקירת עבירה, והחיפוש הוא אחד החיפושים שבחוק זה, ייערך החיפוש בתנאים האמורים בחוק זה.

15. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהסכמת השר לבטחון הפנים ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

16. בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969⁶ –

(1) במקום סעיף 22 יבוא:

22. (א) שוטר העוצר אדם, או המקבל עצור או אסיר למשמורתו, רשאי לערוך חיפוש על גופו; בסעיף זה, "חיפוש על גוף האדם" –

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

חיפוש על פני גופו של אדם, כבגדיו או בכליו, שאינו חיפוש חיצוני או פנימי כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מסמכות חיפוש על פי חוק בגופו של עצור או אסיר.

(ג) דברים שנתפסו בחיפוש לפי סעיף קטן (א) יוחזקו במשמורת, תיערך רשימה של הדברים שנתפסו שתיחתם בידי המחפש ומי שחיפשו על גופו; עותק של הרשימה יימסר למי שחיפשו על גופו⁷;

(2) בסעיף 25 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "חיפוש בגופם ובכליהם" יבוא "חיפוש על גופם, כאמור בסעיף 22", ובמקום "סעיף 131" לפקודת החוק הפלילי, 1936" יבוא "סעיף 256 לחוק העונשין, התשל"ז-1977";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "בסעיף 131" לפקודת החוק הפלילי, 1936" יבוא "בסעיף 256 לחוק העונשין, התשל"ז-1977";

(3) בסעיף 29, במקום "מותר לחפש בכליו או בגופו" יבוא "מותר לחפש על גופו, כאמור בסעיף 22".

17. בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 –

(1) במקום סעיף 5 יבוא:

"קבלה למשמורת 5. סוהר המקבל אסיר למשמורתו יערוך חיפוש על גופו כאמור בסימן ז' לפרק ג', ויקח ממנו חפצים אסורים";

(2) במקום סעיף 40 יבוא:

40. סוהר רשאי לבדוק כל דבר המובא לבית הסוהר או המוצא ממנו; חפץ אסור יילקח ממי שמחזיק בו; נמצא חפץ אסור יודיע מיד הסוהר על כך למנהל בית הסוהר⁸;

(3) בסעיף 50, סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) והסימון "(א)" – יימחקו;

(4) אחרי סעיף 95 יבוא:

"סימן ז': סמכויות סוהר – עיכוב, מעצר וחיפוש

הגרות 95א. בסימן זה –

"כלי יריה" – כהגדרתו בחוק כלי יריה, התש"ט-1949⁹;

"חיפוש על גופו של אדם" – חיפוש על פני גופו של אדם, כבגדיו או בכליו, שאינו חיפוש חיצוני או פנימי או בחינה חזותית של גופו העירום;

"חיפוש חיצוני" – כל אחד מאלה:

⁷ ס"ח התש"ט, עמ' 143.

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 563.

(1) לקיחת חומר שמתחת לציפורניים;

(2) לקיחת חומר מעל הגוף;

(3) בדיקה על העור;

"חיפוש פנימי" – כל אחד מאלה:

(1) הדמיית פנים הגוף באמצעות מכשיר גלים על-קוליים;

(2) שיקוף פנים הגוף באמצעות מכשיר רנטגן;

(3) הדמיית פנים הגוף באמצעות סורק מסוג כלשהו;

(4) בדיקה גינקולוגית, לרבות לקיחת חומר;

"סוהר הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים" – מי שהוסמך לענין סימן זה על ידי הניציב לאחר שקיבל הכשרה מתאימה כפי שיקבע;

"סמים" – סמים מסוכנים כהגדרתם בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973;

"עצור" – מי שנעצר ע"י סוהר;

"קצין שירות בתי הסוהר" – סוהר בדרגת רב כלאי ומעלה, או סוהר בדרגת כלאי ומעלה הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים של שירות בתי הסוהר ששר המשטרה הסמיכו לענין סימן זה.

95ב. (א) הסמכויות המסורות לשוטר לפי סעיפים 2 ו-3 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, יהיו נתונות גם לסוהר בעת מילוי תפקידו ולצורך מילוי תפקידו, בתחום בית הסוהר, במתקני שירות בתי הסוהר שמחוץ לתחומי בית הסוהר, בסביבתם הקרובה של בית הסוהר או של המתקנים האמורים, וכן בעת ליווי אסיר מחוץ לבית הסוהר או בעת רדיפה אחרי אסיר נמלט. לענין סעיף קטן זה, "מילוי תפקידו של סוהר" – לרבות גילוי ומניעה של עבירות המבוצעות בתחומים ובנסיבות כמפורט בסעיף קטן זה, והכל בנוגע לבית סוהר או לאסיר.

סמכויות עיכוב ומעצר בלא צו

(ב) לסוהר הנמנה עם יחידת האבטחה והמבצעים של שירות בתי הסוהר, ששר המשטרה הסמיכו לכך, יהיו נתונות הסמכויות האמורות בסעיף קטן (א) גם בעת מילוי תפקידי אבטחה של עובדי שירות בתי הסוהר ובני משפחותיהם מחוץ לתחומי בית הסוהר ולצורך מילוי תפקיד זה.

(ג) סוהר המעכב או עוצר אדם שאינו אסיר, יעבירו ללא דיחוי לשוטר או לתחנת המשטרה הקרובה.

95ג. (א) סוהר העוצר אדם לפי סעיף 95ב רשאי לערוך חיפוש על גופו.

סמכות חיפוש אגב מעצר

(ב) היה לסוהר הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים, העוצר אדם בבית סוהר לפי סעיף 95ב, יסוד סביר לחשוד שעל גופו של העוצר נמצאת ראייה להוכחת ביצועה של עבירת סמים, רשאי הוא לחפש על גופו וכן לערוך בחינה חותית של גופו העירום של העוצר.

795. טוהר המקבל אסיר למשמורת בבית סוהר או למשמורתו מחוץ לבית סוהר רשאי לערוך חיפוש על גופו של האסיר; כן רשאי טוהר, כדי למנוע הכנסת חפץ אסור קבלת לבית הסוהר, לערוך בחינה חזותית של גופו העירום של אסיר בעת קבלתו למשמורת בבית הסוהר, גם ללא חשד שהאסיר עבר עבירה; לענין סעיף זה, "קבלה למשמורת" – לרבות קבלת אסיר החוזר לבית הסוהר לאחר יציאה ממנו כדין.

סמכות חיפוש
בעת קבלת
אסיר למשמורת

795. (א) טוהר רשאי לערוך, בכל עת, חיפוש על גופו של אסיר, ככל שהדבר נחוץ לשם שמירה על בטחון המדינה, או לשם שמירה על הבטחון, הסדר הטוב והמשמעת בבית הסוהר.

חיפוש באסיר
בעת שהייתו
בבית סוהר

(ב) היה לקצין שירות בתי הסוהר יסוד סביר לחשוד כי האסיר מחביא בכליו או בבגדיו חפץ אסור שעלול לפגוע בבטחון המדינה או בבטחון בית הסוהר, רשאי הוא להורות על עריכת בחינה חזותית של גופו העירום של האסיר.

(ג) היה לסוהר הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים יסוד סביר לחשוד כי אסיר הנמצא בבית הסוהר מחויק או החויק בכלי ירייה או בחומר נפץ, רשאי הוא לערוך חיפוש חיצוני באסיר.

795. (א) חיפוש חיצוני ובחינה חזותית של גוף עירום לפי סימן זה יהיו בהסכמת העצור או האסיר לפי הענין.

הערר הסכמה

(ב) בהערר הסכמת העצור או האסיר רשאי מי שהוסמך לערוך חיפוש להשתמש בכוח סביר לעריכתו, אם קצין שירות בתי הסוהר אישר זאת בכתב לאחר שנתן לעצור או לאסיר הזדמנות לטעון את טענותיו בפניו.

795. (א) טוהר המלווה אסיר מחוץ לבית הסוהר רשאי לערוך חיפוש על גופו בכל עת.

חיפוש באסיר
מחוץ לבית
הסוהר

(ב) היה לסוהר הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים יסוד סביר לחשוד כי על גופו של אסיר המלווה בידי טוהר נמצאים סמים, רשאי הוא לערוך בחינה חזותית של גופו העירום.

795. (א) היה לקצין שירות בתי הסוהר יסוד סביר לחשוד כי אסיר הנמצא בבית הסוהר עבר עבירת סמים, רשאי הוא להורות על לקיחת דגימה של שתן, על בחינה חזותית של גופו העירום או על עריכת חיפוש חיצוני.

חיפוש בגוף
האסיר לגילוי
סמים

(ב) לא נתן האסיר את הסכמתו ללקיחת דגימה של שתן, ייחשב סירובו לעבירת בית סוהר כמשמעותה בסעיף 56.

(ג) היה לקצין שירות בתי הסוהר יסוד סביר לחשוד שאסיר מחביא בתוך גופו סמים, רשאי הוא להורות שייערך בו חיפוש פנימי.

(ד) לא נתן האסיר את הסכמתו לחיפוש פנימי, רשאי קצין שירות בתי הסוהר הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים להגיש בקשה לבית המשפט לקבלת היתר לעריכת חיפוש כאמור.

חיפוש כמי
שמוחזק במקום
המיועד לאסירים
שאינם משתמשים
בסמים

95ט. (א) הנציב רשאי לייעד בבתי הסוהר מקומות להחזקת אסירים שאינם משתמשים בסמים.

(ב) הנציב יקבע מי הם אסירים שיוחזקו במקומות כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שנתנו את הסכמתם לכך והתחייבו ליתן דגימת שתן ככל שיתבקשו לכך בידי סוהר, שאינם אף בלא חשד שעברו עבירת סמים.

(ג) קצין שירות בתי הסוהר רשאי להורות על לקיחת דגימה של שתן מאסיר המוחזק במקומות כאמור בסעיף קטן (א), אף ללא חשד שהאסיר עבר עבירת סמים.

(ד) לא נתן האסיר את הסכמתו ללקיחת דגימה של שתן ייחשב סירובו לעבירת בית סוהר כמשמעותה בסעיף 56, וכן ניתן יהיה להוציאו ממקום המיועד להחזקת אסירים שאינם משתמשים בסמים.

95י. (א) סוהר רשאי לערוך חיפוש על גופו של אדם בעת שהוא מבקר בבית סוהר לצורך גילוי חפצים אסורים, וזאת גם אם אין חשד כלפי אותו אדם.

חיפוש בעת
ביקור בבית
הסוהר

(ב) היה לקצין שירות בתי הסוהר יסוד סביר לחשוד כי על גופו של מבקר נמצאת ראייה להוכחת ביצוע עבירת סמים, עבירה על חוק כלי יריה, התש"ט-1949, או עבירה העלולה לפגוע בבטחון המדינה או בבטחון בית הסוהר, רשאי הוא להורות כי תיערך בחינה חזותית של גופו העירום.

(ג) סירב האדם לעריכת חיפוש כאמור בסעיף קטן (א), או לאחינה חזותית של גופו העירום לפי סעיף קטן (ב), רשאי הסוהר, בנוסף לכל סמכות אחרת, למנוע את כניסתו לבית הסוהר או את שהייתו שם; הסוהר ירשום את נימוקי החלטתו בספר כאמור בסעיף 50 וידווח על כך ליועץ המשפטי של שירות בתי הסוהר.

95יא. הוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996, יחולו על חיפוש לפי סימן זה, אלא אם כן נקבע הסדר אחר, אף אם החיפוש הוא בגופו של מי שאינו חשוד, בשינויים המחוייבים.

תחולת חוק
סדר הדין
הפלילי (סמכויות
אכיפה - חיפוש
בגוף החשוד)

95יב. תקנות לביצוע סימן זה יהיו בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.⁹

תקנות

18. בפקודת המכס [נוסח חדש]⁹ -

(1) במקום סעיף 184 יבוא:

184. (א) היה לשוטר או לפקיד-מכס יסוד סביר לחשוד שאדם נושא שלא כדין טובין הנתונים לפיקוח רשות המכס, או טובין שיבואם או יצואם אסור, מוגבל או מוסדר בדרך אחרת, רשאים הם לעכב את החשוד ולחפש על גופו כאמור בסעיף 22 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969; חיפוש על גופו של חשוד ייעשה בידי בן מינו.

ע"כוב חשוד
והיפוש על גופו

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

(ב) היה לפקיד-מכס, הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים ברשות המכס, יסוד סביר לחשוד כי אדם עבר עבירה על פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, רשאי הוא, לאחר שביקש את הסכמתו לכך, לערוך בגופו של החשוד חיפוש חיצוני, אולם לא ייערך חיפוש חיצוני כהגדרתו בפסקאות (2) עד (5) בגופו של מי שלא נתן את הסכמתו לכך בכתב.

(ג) חיפוש לפי סעיף קטן (ב) ייעשה רק אגב כניסתו של אדם לתחנת גבול, שהייתו בה או יציאתו ממנה; בכפוף להוראות סעיף זה יחולו על חיפוש כאמור הוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996.

(ד) לענין הפעלת הסמכויות לפי סעיף קטן (ב) יהיו לפקיד מכס הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים ברשות המכס הסמכויות הנתונות לשוטר, ולפקיד-מכס בכיר יהיו הסמכויות הנתונות לקצין משטרה כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996.

(ה) בסעיף זה -

"חיפוש חיצוני" - כל אחד מאלה:

- (1) בחינה חזותית של גופו העירום של האדם, לרבות צילומו;
- (2) לקיחת חומר מעל הגוף;
- (3) בדיקה על העור;
- (4) מתן דגימת רוק;
- (5) מתן דגימת שתן;

"פקיד-מכס הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים ברשות המכס" - פקיד-מכס שמונה ליחידה האמורה על ידי מנהל המכס בהסכמת שר המשטרה, לאחר שקיבל הכשרה מתאימה שקבע מנהל המכס;

"פקיד-מכס בכיר" - פקיד-מכס שהוא אחד מאלה:

- (1) ממונה על יחידת סמים בתחנת גבול;
 - (2) ראש היחידה הארצית ללוחמה בסמים וסגניו;
 - (3) ראש תחום מבצעים ביחידה הארצית ללוחמה בסמים;
 - (4) ראש תחום מודיעין ביחידה הארצית ללוחמה בסמים;
- "תחנת גבול" - תחנת גבול שקבע שר הפנים בצו לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952¹⁰;

(2) בסעיף 186, בסופו יבוא "אולם חיפוש בגופו של אדם ייעשה רק לפי סעיף

184."

¹⁰ סי"ח התשי"ב, עמ' 354.

תיקון פקודת
הסמים המסוכנים
- מס' 6

19. בפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973, בסעיף 28 -

(1) בסעיף קטן (ב)2, (3) ו-5, במקום "בכליו או בגופו של אדם" יבוא "על גופו של אדם כאמור בסעיף 22 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), התשכ"ט-1969";

(2) סעיף קטן (ג) - יימחק.

תיקון חוק
סמכויות חיפוש
בשעת-חירום
(הוראת שעה) -
מס' 4

20. בחוק סמכויות חיפוש בשעת חירום (הוראת שעה), התשכ"ט-1969¹¹, בסעיף 2(א)1 ו-4, במקום "בכליו או בגופו של אדם" יבוא "על גופו של אדם כאמור בסעיף 22 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), התשכ"ט-1969".

תיקון חוק
הטיס (בטחון
בתעופה האזרחית)
- מס' 2

21. בחוק הטיס (בטחון בתעופה האזרחית), התשל"ז-1977¹², בסעיף 9 -

(1) בסעיף קטן (א)1 ו-2, במקום "בכליו או על גופו של אדם" יבוא "על גופו של אדם כאמור בסעיף 22 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), התשכ"ט-1969";

(2) בסעיף קטן (ג), המילה "בכליו" - תימחק.

תיקון חוק
השיפוט הצבאי -
מס' 28

22. בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 -

(1) אחרי סעיף 245 יבוא:

245א. (א) אין עורכים חיפוש בגופו של חייל, אלא לפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996.

(ב) לענין חיפוש בגופו של חייל יהיו הסמכויות שהוענקו בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף החשוד), התשנ"ו-1996, נתונות לגורמים כאמור להלן:

(1) לבית דין צבאי מחוזי ולבית דין צבאי מיוחד יהיו הסמכויות שהוענקו לבית משפט, לפי הענין;

(2) בחיפוש פנימי יהיו לקצין משטרה צבאית שדרגתו סרן לפחות והנושא תקן רב סרן, הסמכויות שהוענקו לקצין משטרה;

(3) בחיפוש חיצוני יהיו לקצין משטרה צבאית שהינו מפקד בסיס משטרה צבאית או לקצין משטרה צבאית שדרגתו לפי תקן היא סרן לפחות, הסמכויות שהוענקו לקצין משטרה; לא יפעיל קצין משטרה צבאית שדרגתו למטה מדרגת רב סרן, את סמכותו לפי סעיף זה, אלא לאחר שנועץ בקצין משטרה צבאית שדרגתו רב סרן לפחות;

(4) לשוטרי צבאי יהיו הסמכויות שהוענקו לשוטר.

(ג) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מן האמור לענין סעיפים 250א ו-250ב.

¹¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 226.

¹² ס"ח התשל"ז, עמ' 126.

245. קצין משטרה צבאית שדרגתו למטה מדרגת רב סרן, לא יפעיל סמכותו לפי סעיפים 245א(ב) ו-248א, אלא אם הוסמך לכך על ידי קצין משטרה צבאית ראשי, לאחר שקיבל הכשרה מתאימה, בהתאם לפקודות הצבא.¹³

הכשרה לעריכת חיפוש בנוף חייל

(2) אחרי סעיף 248 יבוא:

248א. (א) לשוטר צבאי, לקצין משטרה צבאית בדרגת רב סרן לפחות ובהעדר קצין כאמור – לקצין משטרה צבאית בדרגת סגן לפחות, המשרתים בבית סוהר צבאי, במחנה מעצר או בחדר משמר צבאי שנקבעו בהתאם לחוק זה, יהיו הסמכויות הנתונות לסוהר ולקצין שירות בתי הסוהר, לפי הענין, לפי סימן ז' לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש]. התשל"ב-1971 (להלן בסעיף זה – פקודת בתי הסוהר), למעט הסמכויות המיוחדות הנתונות לסוהר הנמנה עם היחידה ללוחמה בסמים, ולסוהר הנמנה עם יחידת האבטחה והמבצעים של שירות בתי הסוהר, בשינויים הבאים:

סמכות חיפוש בבית סוהר צבאי, במחנה מעצר ובחדר משמר צבאי

(1) הסמכויות הנתונות בפקודת בתי הסוהר לגבי "אסיר" תהיינה נתונות לגבי "כלוא", כהגדרתו בתקנות השיפוט הצבאי (בתי סוהר צבאיים), התשמ"ז-1987¹³;

(2) במקום "עבירת בית סוהר" לפי סעיף 95(ב) לפקודת בתי הסוהר יבוא "עבירת משמעת" לפי תקנות השיפוט הצבאי (בתי סוהר צבאיים), התשמ"ז-1987.

(ב) לא יפעיל קצין משטרה צבאית שדרגתו למטה מדרגת רב-סרן, את סמכותו לפי סעיף קטן (א), אלא לאחר שנועץ בקצין משטרה צבאית שדרגתו רב-סרן לפחות.

(3) בסעיף 250א, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) שר הבטחון, באישור שר הבריאות, יקבע את אופן עריכת הבדיקות ואת התעודות שיינתנו, על תוצאותיהן."

(4) אחרי סעיף 250א יבוא:

250ב. (א) קצין משטרה צבאית, שהינו קצין שיפוט בכיר, רשאי להורות על ביצוע בדיקות לשם גילוי של החזקת סמים מסוכנים או גילוי של שימוש בסם מסוכן, בצבא ההגנה לישראל, אף בהעדר חשד שנעברה עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

בדיקות לשם מניעה וגילוי של החזקת סמים מסוכנים או שימוש בהם

(ב) בדיקות לפי סעיף קטן (א) לא ייערכו אלא בהסכמתו, בכתב, של החייל שנתבקש לעבור את הבדיקות.

250ג. הבדיקות למניעה או לגילוי של החזקת סמים מסוכנים או שימוש בהם, לצורך סעיפים 250א ו-250ב הן:

סוגי בדיקות

(1) בדיקת שתן;

(2) בדיקת נוזל שטיפת ידיים.

¹³ ק"ת התשמ"ז, עמ' 294.

23. בחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹⁴, בסעיף 25(א), בסופו יבוא: "ואולם סעיפים 250 ו-252 לאותו חוק יחולו באופן שהסמכות הנתונה בהם לקצין משטרה צבאית שהינו קצין שיפוט בכיר תהא מסורה לקצין משטרה בכיר שמונה לענין זה על ידי המפקח הכללי של משטרת ישראל, וביצוע הבדיקות ייוחד לגילוי שימוש בסם מסוכן או החזקת סם מסוכן במשטרת ישראל."

דוד ליבאי
שר המשפטים

שמעון פרס
ראש הממשלה

שבת וייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

¹⁴ סי"ח התשמ"ו, עמ' 107.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 2), התשנ"ו-1996*

1. אחרי סעיף 29 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן - החוק העיקרי), הוספת סעיף 29א יבוא:

29א. (א) בעל מונופולין לא ינצל לרעה את מעמדו בשוק באופן העלול להפחית את התחרות בעסקים או לפגוע בציבור.

(ב) יראו בעל מונופולין כמנצל לרעה את מעמדו בשוק באופן העלול להפחית את התחרות בעסקים או לפגוע בציבור, בכל אחד מן המקרים האלה:

(1) קביעה של רמת מחירי קניה או מכירה בלתי הוגנים של הנכס או של השירות שבמונופולין;

(2) צמצום או הגדלה של כמות הנכסים או היקף השירותים המוצעים על-ידי בעל מונופולין, שלא במסגרת פעילות תחרותית הוגנת;

(3) קביעת תנאי התקשרות שונים לעסקות דומות אשר עשויים להעניק ללקוחות או לספקים מסויימים יתרון בלתי הוגן כלפי המתחרים בהם;

(4) התניית ההתקשרות בדבר הנכס או השירות שבמונופולין בתנאים אשר מטבעם או בהתאם לתנאי מסחר מקובלים אינם נוגעים לנושא ההתקשרות.

הוראות סעיף קטן זה באות להוסיף על הוראות סעיף קטן (א)."

תיקון סעיף 43

2. בסעיף 43 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א) -

(א) בפסקה (1), המילה "קיים" - תימחק;

¹ נתקבל בכנסת ביום י"ג באדר התשנ"ו (5 במרס 1996); הצעת החוק ודברי ההסבר פורסמו בהצעות חוק 2446, מיום כ"א בחשוון התשנ"ו (14 בנובמבר 1995), עמ' 228.
² סי"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשנ"ד, עמ' 48.